

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

OKTÓBER 2014

Obsah

Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	7
Prílohy	11

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmiernuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Politiku obozretnosti na makroúrovni vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone politiky obozretnosti na makroúrovni použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrtročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatnosti a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zabránenie nadmernému rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka zabránenia nadmernému časovému nesúladu splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív

---

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni>

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

a pasív prehľbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štruktúrnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov. Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Aktuálny štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni vychádza predovšetkým z údajov k 30.6.2014, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrtroku štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele, a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

Analytické hodnotenie situácie vychádza z údajov k 30.6.2014. Jeho cieľom je vytvoriť stručný podklad ako aj vysvetlenie pre rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni. V súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1) je hodnotenie situácie spracované podľa piatich predbežných cieľov.

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Vývoj na trhu úverov bol aj naďalej rozdielny v sektore podnikov a domácností. Kým objem úverov podnikom medziročne stagnoval, rast úverov domácnostiam dosahoval veľmi vysoké úrovne. Dynamika celkového súkromného dlhu (podniky a domácnosti) teda nezaznamenala zvýšené hodnoty. Odchýlka podielu súkromného dlhu na hrubom domácom produkte od svojho dlhodobého trendu (Credit-to-GDP gap) ostala záporná. Znamená to, že z hľadiska doteraz pozorovaných trendov nie je rast súkromného dlhu vo vzťahu k HDP nadmerný. Podobne, celkový finančný a hospodársky cyklus je v porovnaní v predchádzajúcimi obdobiami na nižších úrovniach: HDP je pod dlhodobým trendom, miera nezamestnanosti ostáva zvýšená, dostupnosť bývania je vysoká, spomínaná dynamika súkromného dlhu nie je vysoká (Graf 3). Zároveň však výrazne rastú úvery domácnostiam, v dôsledku čoho sa prehľbuje zadlženosť domácností. Práve vývoj na trhu úverov domácnostiam so sebou prináša viaceré trendy spojené s kumuláciou rizík, odohrávajúcich sa na pozadí klesajúcich úrokových sadzieb. Medzi hlavné riziká patrí:

- Veľký počet nových úverov na bývanie, pri ktorých je podiel úveru na hodnote zabezpečenia vyšší ako 90%,
- Vysoká miera refinancovania existujúcich úverov spojená s navýšením istiny úveru, ktorá vedie ku koncentrácii dlhu už zadlžených domácností,
- Menší dôraz na preverovanie výšky príjmu dlžníkov pri niektorých kategóriách úverových produktov
- Existencia úverových produktov, pri ktorých sa klientovi v čase zvýši splátka
- Rastúci tlak na predlžovanie splatností retailových úverov

1.2 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

Napriek rastu dlhodobých úverov (najmä úverov na bývanie) sa zatiaľ výrazne neprehľbil časový nesúlad medzi aktívami a pasívami. Banky aj naďalej disponujú dostatočným množstvom primárnych vkladov, ktoré poskytujú stabilný zdroj financovania. Napriek klesajúcim úrokovým sadzbám sa podiel vkladov domácností a podnikov na celkovej bilancii v druhom štvrtroku 2014 pohyboval na historických maximách (okolo 60%).

Situácia na medzibankovom trhu bola v druhom štvrtroku 2014 pokojná a bankový sektor disponuje dostatkom voľného kolaterálu pre prípad potreby čerpania likvidity z centrálnej banky. Bankový sektor je aj naďalej v likvidite sebestačný, voči zahraničiu vystupuje ako čistý poskytovateľ likvidity.

1.3 Koncentrácia

V niektorých stredne veľkých bankách sa vyššia úroveň rizika koncentrácie prejavuje aj relatívne vysokou hodnotou expozície voči vlastnej bankovej skupine, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť prenosu externých rizík. S cieľom zmierniť toto riziko NBS postupne v horizonte niekoľkých rokov zníži

maximálnu výšku expozície voči bankovým skupinám zo 150 mil. EUR na 50 mil. EUR, pokiaľ táto expozícia zároveň presiahne 25 % vlastných zdrojov. V prvom štvrťroku 2014 navyše pokračoval trend rastu objemu záväzkov voči vlastnej finančnej skupine, ktorý bolo možné zaznamenať už od začiatku roka 2013.

Vďaka celkovo nízkemu objemu obchodnej knihy vysoký podiel štátnych dlhopisov nepredstavoval výraznejšie riziko z pohľadu trhových rizík. Rizikom by bola iba prípadná reštrukturalizácia slovenského štátneho dlhu, takýto scenár je však v aktuálnej situácii extrémne nepravdepodobný. Hoci počas štvrtého štvrťroka 2013 nastal pokles podielu domácich štátnych dlhopisov, v prvom štvrťroku 2014 sa už tento vývoj neopakoval.

1.4 Morálny hazard

Pomerne vyššie hodnoty aj v porovnaní s historickým priebehom aktuálne nadobúda indikátor C5 za domáce štátne dlhopisy a indikátory za pasíva v rámci finančného systému. V prípade domácich štátnych dlhopisov je tento vývoj dôsledkom pomerne výrazného nárastu objemu dlhopisov vo vybraných bankách v roku 2009 a aktuálneho postupného poklesu objemu investícií v niektorých z nich. V prípade pasív je to dôsledkom vstupu do eurozóny v roku 2009, kedy nastal pomerne výrazný odliv zdrojov od zahraničných bánk vo vybraných dcérskych spoločnostiach a pobočkách zahraničných bánk. Dôvodom bolo aj zavedenie neštandardných operácií ECB ako odozva na krízu, ktoré síce domáce banky využili iba v malej miere v porovnaní s celkovými aktívami, aj tak to ďalej znížilo potrebu získavať zdroje na medzibankovom trhu pre vybrané banky. Zároveň, kým vo vybraných bankách nastal pomerne významný nárast vkladov od finančných spoločností iných ako banky od roku 2010, tento trend aktuálne pokračuje už iba v niektorých z nich.

Pri hodnotení vývoja jednotlivých indikátorov je ale potrebné upozorniť na skutočnosť, že počas sledovaného obdobia nastali vo viacerých prípadoch iba pomerne nevýrazné zmeny týchto indikátorov.

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

V roku 2014 banky opätovne platia príspevky do fondu ochrany vkladov vo výške 0,2 % ročne z objemu chránených vkladov. Pokrytie chránených vkladov prostriedkami fondu tak opätovne začalo rásť a dosiahlo 0,6 % chránených vkladov. V raste pokračuje aj účet štátnych finančných aktív, na ktorom sa zhromažďujú prostriedky z osobitného odvodu finančných inštitúcií. Akumulované zdroje by mali v blízkej budúcnosti prekročiť hranicu 0,5 mld. EUR, pri ktorej sa znižuje výška odvodu na 0,2 % ročne.

V prvom štvrťroku 2014 bola v SR spustená SEPA. Po odstránení niektorých problémov spojených s nabehnutím na nový systém platby v rámci SEPA fungovali platobné systémy v SR počas druhého štvrťroka 2014 bez závažných problémov.

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Vzhľadom na vývoj hlavných ukazovateľov nadmerného rastu úverov a finančnej páky (tabuľka 1) a vývoja proticyklického smerovníka (Graf 3) Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodla o určení miery proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0 %³.

2.2 Aktuálne platné odporúčania NBS

Dňa 7. októbra 2014 Banková rada Národnej banky Slovenska schválila Odporúčanie Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo 7. októbra 2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov⁴. Národná banka Slovenska tým reaguje na vývoj na trhu retailových úverov, keď v poslednom období opakovane upozorňovala na viaceré riziká. Odporúčanie zavádza viaceré princípy, ide predovšetkým o tieto oblasti:

- **Pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia (LTV):** stanovenie limitov na maximálnu výšku LTV a zlepšenie procesov bánk pri určení a ďalšom sledovaní cien nehnuteľností prijatých na zabezpečenie úverov.
- **Schopnosť klienta splácať úver:** Dôraz na túto schopnosť pri poskytovaní retailového úveru predovšetkým prostredníctvom sledovania a nezávislého overenia príjmu klienta a porovnania príjmu s jeho výdavkami.
- **Citlivosť na nárast úrokových sadzieb:** schopnosť klienta splácať úver by mala byť preverená aj pre prípad nárastu úrokových sadzieb.
- **Splatnosť úverov:** určenie maximálnej výšky splatnosti úverov na bývanie ako aj spotrebiteľských úverov.
- **Odložené splátky:** obmedzenie na poskytovanie úverov, pri ktorých sa klientom postupne zvyšuje mesačná splátka.
- **Refinancovanie úverov:** vyšší dôraz na preverenie schopnosti klienta splácať úver a ceny založenej nehnuteľnosti pre prípady, keď sa pri refinancovaní významnejšie zvyšuje zostávajúca istina úveru.
- **Finanční sprostredkovatelia:** obozretný prístup k spolupráci s externými sprostredkovateľmi úverov najmä vzhľadom na odlišné záujmy banky a externého sprostredkovateľa.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Na základe Článku 131 smernice CRD IV má NBS povinnosť identifikovať globálne a inak systémovo významné inštitúcie na Slovensku. Z dôvodu veľkosti slovenského bankového sektora sa však v rámci tohto sektora nenachádza žiadna globálne systémovo významná inštitúcia. Na základe Článku 162, odseku 5 smernice CRD IV od systémovo významných inštitúcií bude možné žiadať držbu dodatočného kapitálu vo forme vankúša O-SII (other systemically important institutions) od

³ Viac na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni/nastavenie-nastrojov/aktualne-nastavenie-kapitalovych-vankusov-v-sr>

⁴ Viac na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni/nastavenie-nastrojov/aktualne-nastavenie-ostatnych-nastrojov-platnych-v-sr>

1. januára 2016. NBS sa preto zameriava na identifikáciu domácich systémovo významných inštitúcií. Aktuálne je možné identifikovať 3 až 5 bánk, ktoré je možné označiť ako systémovo významné.

Národná banka Slovenska má možnosť na základe Článku 133, odseku 1 smernice CRD IV zmiernovať riziko systémovo významných inštitúcií prostredníctvom vankúša na krytie systémového rizika, ktorý je implementovaný od 1. augusta 2014. Národná banka Slovenska v súčasnosti zvažuje možnosti využitia tohto vankúša.

Na základe Článku 124, ods. 2 nariadenia CRR je možné zvýšiť rizikovú váhu pre expozície zabezpečené nehnuteľnosťami na podnikanie. Zatiaľ čo do konca roku 2013 bola táto riziková váha pre banky využívajúce štandardizovaný prístup ku kreditnému riziku stanovená na úroveň 100 %, po termíne účinnosti nariadenia CRR sa jej hodnota znížila na 50 %. Táto hodnota však nezachytáva dostatočne rizikovosť tohto sektora a NBS preto uvažuje o jej zvýšení na hodnotu 80 % až 100 %.

Banková rada Národnej banky Slovenska dňa 7. októbra 2014 schválila Odporúčanie NBS č. 1/2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni (bližšie popísané v časti 2.2). V prípade, že aj po prijatí odporúčania nedôjde na trhu retailových úverov k zmierneniu spomínaných rizík, Národná banka Slovenska zväži možnosti využitia legislatívnych nástrojov.

2.4 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrtroku

K októbru 2014 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, keďže táto právomoc ECB vzniká až v novembri 2014.

Tabuľka 1 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	2. štvrťrok 2014	3. štvrťrok 2014	4. štvrťrok 2014	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR				
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	0%	1,5%*	2,5%	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)	0%	0%	0%	
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách)	0%	0%	0%	Plánovaná aktivácia od 1.1.2016
Vankúš na krytie systémového rizika pre Slovensko (§ 33e zákona o bankách)	0%	0%	0%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35%	35%	35%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	

* Hodnota platná v období od 1. augusta 2014 do 30. septembra 2014.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

Makroprudenciálny nástroj	2. štvrťrok 2014	3. štvrťrok 2014	4. štvrťrok 2014	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre zahraničie				
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	Zvýšenie na 1,0 % od 15. septembra 2015
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	Zvýšenie na 1,0 % od 30. júna 2015
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0%	0%	0%	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0%	0%	0%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35%	35%	35%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (čl. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (čl. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	

Tabuľka 5 Koncentrácia

	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	
Podiel veľkej majetkovej angažovanosti (celkovej) k vlastným zdrojom									179%	168%	155%	163%	146%	121%	111%	110%	111%	101%	99%	110%	110%	135%	139%	118%	90%	95%	100%	108%	109%	106%	94%	100%	105%	150%	
Podiel expozície voči SR na bilančnej sume	16%	16%	16%	19%	14%	18%	18%	18%	17%	15%	14%	14%	18%	19%	21%	21%	22%	23%	23%	21%	21%	20%	20%	20%	20%	21%	21%	20%	20%	21%	20%	18%	18%	18%	
Aktíva voči vlastnej finančnej skupine na bilančnej sume	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	5%	6%	4%	3%	4%	5%	5%	6%	6%	5%	4%	5%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	5%	4%	5%	
Pasíva voči vlastnej finančnej skupine na bilančnej sume	7%	7%	4%	5%	9%	8%	8%	10%	9%	13%	12%	10%	4%	4%	4%	4%	4%	7%	5%	6%	6%	6%	4%	2%	2%	2%	1%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	
Aktíva v reálnej hodnote proti zisku a strate	4%	6%	5%	10%	10%	12%	11%	10%	12%	10%	9%	10%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	3%	4%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	
Pasíva v reálnej hodnote proti zisku a strate	7%	7%	5%	6%	7%	7%	6%	6%	6%	5%	6%	6%	3%	3%	3%	2%	3%	3%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	
Podiel nominálnej hodnoty derivátov na bilančnej sume	110%	131%	126%	113%	114%	110%	107%	105%	111%	108%	112%	69%	48%	46%	43%	42%	40%	40%	38%	37%	39%	41%	38%	37%	37%	36%	34%	31%	34%	35%	34%	31%	31%	33%	
Expozície voči štátom s vysokým alebo rastúcim spreadom* (podiel na vlastných zdrojoch)																																			
Grécko													0%	0%	0%	0%	15%	15%	15%	14%	13%	12%	11%	10%	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	
Portugalsko													2%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Úvery poskytnuté odvetviam so zvýšeným alebo rastúcim podielom zlyhaných úverov (podiel na bilančnej sume)																																			
Stavebníctvo	1%	1%	1%	2%	1%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	
Komerčné nehnuteľnosti	2%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	
Veľkoobchod a maloobchod	4%	4%	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	7%	6%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	
Prímysel	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	6%	7%	7%	6%	6%	7%	7%	6%	6%	6%	6%	6%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	

* Nárast spreadu o viac ako 2 p.b. za posledný rok alebo hodnota spreadu nad 4 p.b. Spread je vypočítaný ako rozdiel výnosov dlhopisov príslušnej krajiny a Nemecka

** Nárast podielu zlyhaných úverov o viac ako 1 p.b. za posledný rok alebo hodnota tohto podielu nad 10 %

Tabuľka 6 Morálny hazard

	3.04	6.04	9.04	12.04	3.05	6.05	9.05	12.05	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14			
Celkové čisté aktíva	C5	65%	66%	66%	66%	67%	67%	67%	68%	66%	67%	65%	67%	66%	68%	68%	68%	67%	67%	68%	72%	69%	70%	72%	72%	72%	73%	72%	72%	71%	71%	71%	72%	71%	72%	72%	71%	71%	71%	71%	70%	70%	70%		
	HHI	1,164	1,178	1,136	1,147	1,104	1,121	1,094	1,071	1,037	1,110	1,096	1,127	1,065	1,086	1,075	1,085	1,086	1,083	1,090	1,197	1,187	1,214	1,266	1,273	1,265	1,275	1,252	1,237	1,220	1,221	1,220	1,254	1,222	1,250	1,254	1,221	1,220	1,213	1,223	1,214	1,205	1,218		
Objem chránených vkladov	C5	77%	76%	75%	75%	75%	75%	75%	75%	76%	76%	76%	76%	75%	75%	75%	74%	74%	74%	76%	76%	76%	78%	77%	76%	76%	75%	75%	75%	75%	75%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	70%	70%	70%			
	HHI	1,803	1,710	1,684	1,671	1,658	1,644	1,625	1,593	1,622	1,614	1,612	1,594	1,597	1,579	1,582	1,573	1,576	1,571	1,512	1,605	1,575	1,571	1,590	1,536	1,517	1,513	1,508	1,478	1,458	1,454	1,458	1,389	1,359	1,383	1,386	1,371	1,361	1,360	1,354	1,284	1,276	1,278		
Objem investícií do domácich štátnych dlhopisov	C5	81%	81%	81%	82%	79%	80%	83%	83%	80%	82%	81%	81%	82%	85%	85%	84%	82%	81%	81%	82%	85%	87%	89%	87%	87%	87%	87%	87%	85%	84%	85%	83%	83%	83%	83%	84%	84%	84%	83%	85%	86%	85%	86%	
	HHI	2,088	2,038	2,043	2,065	1,936	2,052	2,368	2,377	2,050	2,195	2,193	2,175	2,309	2,366	2,404	2,306	2,071	2,026	1,913	1,701	1,920	1,891	1,924	1,909	1,805	1,808	1,844	1,839	1,789	1,746	1,766	1,777	1,734	1,827	1,848	1,797	1,824	1,689	1,771	1,788	1,764	1,832		
Objem úverov poskytnutých retailu (stav)	C5	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	82%	82%	82%	82%	82%	82%	82%	82%	83%	85%	85%	85%	85%	85%	84%	84%	84%	84%	84%	83%	83%	83%	83%	80%	80%
	HHI	1,720	1,676	1,664	1,640	1,625	1,621	1,622	1,606	1,605	1,601	1,589	1,584	1,593	1,599	1,595	1,587	1,606	1,613	1,619	1,611	1,618	1,638	1,678	1,683	1,698	1,698	1,694	1,682	1,665	1,659	1,661	1,672	1,672	1,659	1,643	1,644	1,641	1,610	1,577	1,559	1,558	1,568		
Objem celkových aktív v rámci finančného systému	C5	67%	67%	64%	64%	63%	61%	63%	66%	62%	70%	67%	65%	62%	67%	65%	68%	62%	69%	62%	61%	62%	61%	62%	62%	63%	60%	59%	62%	62%	57%	59%	57%	55%	56%	55%	49%	48%	49%	52%	55%	53%	55%		
	HHI	1,128	1,125	1,196	1,009	1,048	1,008	1,022	1,060	954	1,204	1,063	1,035	984	1,091	1,005	1,076	982	1,095	960	910	945	1,032	1,050	1,135	1,168	1,034	942	1,077	1,027	905	882	914	853	905	882	750	783	857	980	987	1,038	961		
Objem celkových pasív v rámci finančného systému	C5	62%	67%	62%	63%	66%	68%	67%	67%	67%	69%	63%	61%	64%	70%	66%	65%	67%	66%	69%	71%	65%	66%	74%	74%	77%	75%	74%	74%	78%	78%	79%	81%	82%	84%	86%	86%	87%	86%	84%	84%	82%	83%		
	HHI	999	1,046	986	1,025	1,107	1,176	1,113	1,194	1,125	1,137	996	965	1,049	1,188	1,124	1,056	1,050	1,060	1,097	1,149	1,053	1,075	1,259	1,316	1,331	1,266	1,373	1,375	1,448	1,395	1,409	1,537	1,550	1,644	1,688	1,656	1,654	1,627	1,596	1,605	1,508	1,534		

C5: podiel 5 inštitúcií s najväčším objemom danej položky na celkovom objeme v bankovom sektore k danému štvrťroku

HHI: Herfindahl-Hirschmanov inde.

Tabuľka 7 Finančná infraštruktúra

	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14
Krytie chránených vkladov	0.1%	0.2%	0.2%	0.3%	0.3%	0.4%	0.4%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.6%	0.6%
Objem aktív z osobitného odvodu na aktívach	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	0.2%	0.3%	0.3%	0.4%	0.5%	0.6%	0.7%	0.8%
Zmena pozície SR v Target 2 (mil. EUR)	54	-572	587	1,140	1,529	-2,350	3,128	-2,617	5,574	2,779	3,718	2,439	3,923	2,527	-395	-4,266	3,800	-3,699
Pozícia SR v Target 2 k aktívam NBS	-71%	-73%	-71%	-74%	-67%	-63%	-72%	-55%	-63%	-39%	-27%	-8%	5%	23%	33%	32%	16%	30%

Podiel objemu prostriedkov akumulovaných vo Fonde ochrany vkladov a celkového objemu chránených vkladov k príslušnému štvrťroku.

Podiel objemu akumulovaných prostriedkov z osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií podľa zákona č. 384/2011 Z. z. a objemu čistých aktív bankového sektora k príslušnému štvrťroku

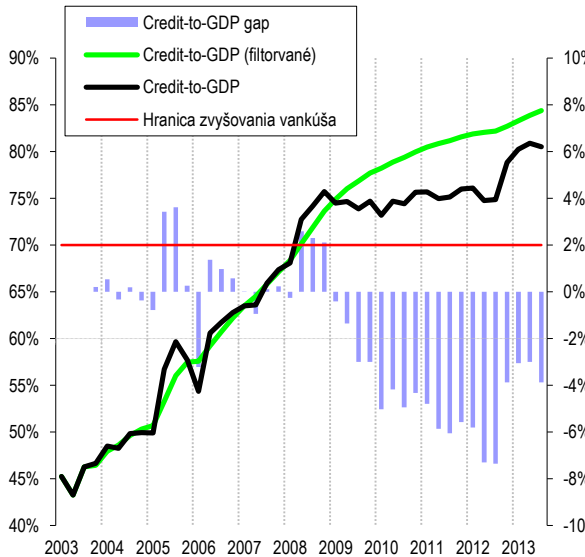
Tabuľka 8 Odolnosť finančného systému

	12.03	3.04	6.04	9.04	12.04	3.05	6.05	9.05	12.05	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14			
Ukazovateľ základných vlastných zdrojov						21%	22%	21%	19%	18%	18%	16%	15%	15%	14%	14%	13%	13%	13%	13%	12%	12%	12%	11%	11%	11%	12%	12%	12%	12%	13%	13%	12%	12%	12%	13%	13%	15%	15%	15%	15%	16%	16%			
Ukazovateľ vlastných zdrojov			22%	22%	21%	19%	18%	17%	16%	15%	14%	14%	13%	13%	13%	13%	12%	11%	12%	11%	11%	11%	12%	12%	12%	12%	13%	13%	13%	12%	13%	13%	13%	15%	16%	16%	16%	16%	16%	16%	17%	17%	17%			
Ukazovateľ likvidných aktív																							1.46	1.40	1.32	1.30	1.31	1.39	1.35	1.39	1.37	1.36	1.35	1.36	1.36	1.38	1.51	1.47	1.47	1.51	1.50	1.46	1.42	1.42	1.44	1.36
Podiel vkladov na úveroch			55%	56%	55%	54%	57%	56%	58%	63%	66%	66%	68%	68%	72%	73%	71%	74%	77%	83%	84%	85%	78%	83%	83%	84%	85%	86%	83%	87%	85%	86%	87%	88%	90%	89%	89%	90%	88%	87%	88%	89%	89%	89%	90%	

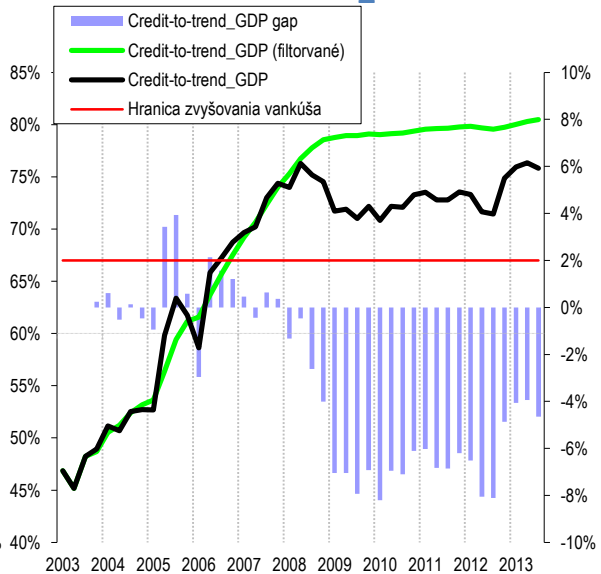
B Proticyklický kapitálový vankúš

Odchýlka pomeru objemu poskytnutých úverov k HDP od jeho dlhodobého trendu⁵

Graf 1 Credit-to-GDP

Graf 2 Credit-to-trend_GDP

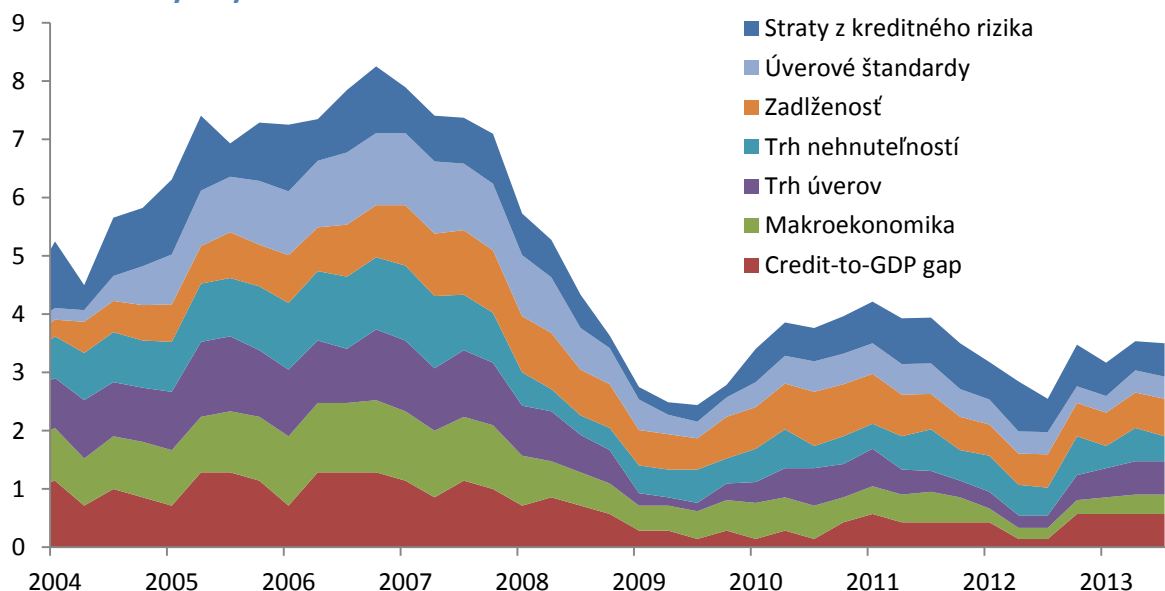
Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

Referenčné hodnoty pre proticyklický kapitálový vankúš⁶

Východisko referenčnej hodnoty	Referenčná hodnota k 30/06/2014
Referenčná hodnota podľa Credit-to-GDP gap	0%
Referenčná hodnota podľa Credit-to-trend_GDP gap	0%

Graf 3 Proticyklický smerovník⁷

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

⁵ Ukazovateľ podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách.

⁶ Povinnosť podľa § 33g, odsek 2, zákona o bankách, výpočet podľa Odporúčania ESRB (ESRB/2014/1) z 18. júna 2014 k usmerneniam týkajúcim sa zriadenia mier proticyklickej rezervy.

⁷ Naplnenie § 33g, odsek 1c, zákona o bankách.